

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 3^{ης} Συνεδρίασης Συντονιστικής Επιτροπής ΣΔΑΠ, 15.05.2020

Στις 15.05.2020 συνεδρίασε για 3^η φορά η Συντονιστική Επιτροπή για την κατάρτιση και υλοποίηση του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ).

Στη συνεδρίαση συμμετείχαν ο Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής κ. Μουσουρούλης, ο ΓΓ Οικονομικής Πολιτικής κ. Τριαντόπουλος, ο ΓΓ Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ κ. Σκάλκος, η ΓΓ Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών κα Σδούκου, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας κ. Κασαπίδης, ο Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Νίκας, ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΗ Α.Ε. κ. Στάσης, ο Διοικητής του ΟΑΕΔ κ. Πρωτοψάλτης, καθώς και οι ΓΓ Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων κ. Μπαγινέτας και ο Δήμαρχος Μεγαλόπολης κ. Χριστογιαννόπουλος.

Καταρχάς, επικυρώθηκαν τα πρακτικά της Συνεδρίασης της 30.04.2020 και εγκρίθηκε η ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης.

Στη συνέχεια ο ΓΓ Αγροτικής Πολιτικής κ. Μπαγινέτας ενημέρωσε την Συντονιστική Επιτροπή σχετικά με τις δράσεις που θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου 2021-2023. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε στο δοκιμασμένο μέτρο των νέων αγροτών, το οποίο μπορεί να ελεγχθεί ως προς τη διαθεσιμότητα πόρων δεδομένου ότι βαίνουμε προς το τέλος της προγραμματικής περιόδου και να αξιοποιηθεί με προσθήκη νέου κριτηρίου. Σχετικά με την επιχειρηματικότητα των νέων αγροτών αναφέρθηκε σε συνεργασία με τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ για την υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης. Για το Leader Αλιείας, επίσης σημείωσε ότι θα μπορούσε να υπάρξει στοχευμένη προκήρυξη για τις δύο περιοχές μετάβασης.

Με την τελευταία αναφορά ο Περιφερειάρχης κ. Κασαπίδης εξέφρασε την πλήρη συμφωνία του, δεδομένου ότι η Δυτική Μακεδονία είναι η «Περιφέρεια των Λιμνών» με πάνω από δέκα (10) φυσικές και τεχνητές λίμνες, τις περισσότερες στην Ελλάδα.

Ο κ. Μουσουρούλης επισήμανε ότι θα πρέπει να συνδεθούν οι προκηρύξεις του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης τόσο κατά την τρέχουσα όσο και κατά την επόμενη προγραμματική με την απολιγνιτοποίηση.

Ο ΓΓ κ. Μπαγινέτας συμφωνώντας, αναφορικά με την πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης της νέας περιόδου σημείωσε ότι θα μπορούσαν να εξειδικευτούν οι δράσεις με υψηλότερη κατανομή πόρων στις λιγνιτικές περιοχές, χορήγηση του ανώτατου ποσοστού για τις πράξεις κρατικών ενισχύσεων, πρόσθετη μοριοδότηση, καθώς και να υπάρξει ενεργοποίηση αγρο-περιβαλλοντικού Μέτρου ή echo – scheme και να αξιοποιηθεί το Leader. Διέκρινε ιδιαίτερα το γεωργο-περιβαλλοντικό μέτρο, σημειώνοντας ότι η νέα ΚΑΠ θα κυριαρχείται από την «πράσινη συμφωνία» και από τη στρατηγική από το «αγρόκτημα στο πιάτο».

Με γνώμονα τον στόχο αύξησης του μεριδίου του πρωτογενούς τομέα στις περιοχές μετάβασης, ο κ. Μουσουρούλης πρότεινε «κλείδωμα» πόρων ΠΑΑ για τη χρηματοδότηση περιοχών δίκαιης μετάβασης κατ' αναλογία του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης. Ο ΓΓ κ. Μπαγινέτας επιφυλάχθηκε ενημερώνοντας ότι ο προϋπολογισμός της νέας ΚΑΠ είναι μειωμένος σε σχέση με την τρέχουσα περίοδο, ωστόσο επισήμανε ότι ο Υπουργός ΥΠΑΑΤ κ.

Βορίδης και ο ίδιος είναι θετικοί στην ενίσχυση της αγροτικής ανάπτυξης των περιοχών με σκοπό την δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εργασίας.

Ο Περιφερειάρχης κ. Κασαπίδης εξήρε την σημασία της γεωργικής εκπαίδευσης στην προσαρμογή των περιοχών δίκαιης μετάβασης στη μεταλιγνιτική εποχή και αναφέρθηκε στο σχεδιασμό αξιοποίησης εγκαταστάσεων ως εκπαιδευτικών υποδομών με σκοπό την απόκτηση του «πράσινου πτυχίου». Στην ίδια κατεύθυνση, ο Περιφερειάρχης κ. Νίκας αναφέρθηκε στο αναξιποίητο κτήμα Τριανταφυλλίδη στη Βυτίνα και ενημέρωσε ότι θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Όσον αφορά στη διαπραγμάτευση σχετικά με το ύψος των πόρων που θα διατεθούν στο Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης την περίοδο 2021-2027 και το εθνικό μερίδιο, ο ΓΓ ΕΣΠΑ κ. Σκάλκος αναφέρθηκε στις προτάσεις που εκπονήθηκαν επί των κειμένων του σχεδίου Κανονισμού με διεκδικήσεις διεύρυνσης των επιλεξιμοτήτων (συμπερίληψη νησιών Αιγαίου και Κρήτης, υποδομές φυσικού αερίου) και κατάργησης των προτεινόμενων δημοσιονομικών διορθώσεων αν δεν επιτυγχάνεται το 65% του στόχου με παράλληλη αντιπρόταση πριμοδότησης των Κρατών Μελών.

Ο κ. Μουσουρούλης συνόψισε ότι οι προτάσεις που γίνονται επί του Κανονισμού στοχεύουν σε α. ευελιξία και διεύρυνση των επιλεξιμοτήτων και β. αύξηση των πόρων. Πρότεινε τη σύναψη συμφωνιών με χώρες που έχουν αντίστοιχα προβλήματα και ακολουθούν διαδικασίες απολιγνιτοποίησης όπως η Πολωνία, η Τσεχία, η Βουλγαρία, η Σλοβακία και η Ρουμανία. Επίσης ενημέρωσε ότι η τάση είναι να οριστικοποιηθεί ο Κανονισμός σύντομα, καθώς η ψηφοφορία στην Επιτροπή REGI αναμένεται για την 1η εβδομάδα Ιουλίου, ενώ η ψηφοφορία στην Ολομέλεια του Ευρωκοινοβουλίου τον Σεπτέμβριο.

Σχετικά με την πρόσληψη Συμβούλου για την Κατάρτιση του Masterplan, ο κ. Μουσουρούλης ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής ότι στην Ελληνική Εταιρία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ) κατατέθηκαν έως τις 4 Μαΐου πέντε προσφορές (BCG & GT, PWC & Kantor, Planet, Technopolis Group, EY) και ο ανάδοχος αναμένεται να έχει επιλεγεί έως το τέλος του μήνα. Υπό τη στενή καθοδήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία έχει την ευθύνη σχεδιασμού και εφαρμογής του Masterplan ('ownership'), ο ανάδοχος θα δέχεται ως εισροές τα αποτελέσματα των μελετών World Bank, IOBE, IENE, καθώς και IFME και ΔΕΗ για της χρήσεις γης.

Ο Περιφερειάρχης κ. Νίκας σημείωσε εκ νέου ότι το Masterplan της Περιφέρειας Πελοποννήσου καταρτίζεται και θα κατατεθεί στον ανάδοχο.

Ο κ. Μουσουρούλης ενημέρωσε επίσης ότι για την προετοιμασία της κατάρτισης εδαφικών σχεδίων στα νησιά εγκρίθηκε έργο τεχνικής βοήθειας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σχετικά με τα έργα φυσικού αερίου στις περιοχές μετάβασης, ο κ. Μουσουρούλης αναφέρθηκε σε συνάντηση υπό την προεδρία της κας Σδούκου με την ηγεσία του ΔΕΣΦΑ, όπου συμφωνήθηκε η παροχή φυσικού αερίου υψηλής πίεσης στις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και της Μεγαλόπολης (υψηλή πίεση). Ειδικότερα, όσον αφορά στη νέα έξοδο Μεγαλόπολης, ο σταθμός Μέτρησης και Ρύθμισης (M/R) θα συμπεριλάβει το έργο στον Κατάλογο Μικρών Έργων, ώστε να προχωρήσει στην έναρξη των εργασιών χωρίς προηγούμενη έγκριση της Ρυθμιστικής Αρχής. Σύμφωνα με το προκαταρκτικό πρόγραμμα, το έργο μπορεί να είναι έτοιμο για λειτουργία εντός 28 μηνών από την ημερομηνία έναρξης, ωστόσο συμφωνήθηκε ότι μέσω μια προσωρινής εγκατάστασης ενός φορητού

σταθμού M/R περίπου 2 χιλιόμετρα από την τοποθεσία όπου θα κατασκευαστεί ο μόνιμος σταθμός, το έργο θα είναι λειτουργικό εντός έξι (6) μηνών.

Ο Δήμαρχος κ. Χριστογιαννόπουλος εξέφρασε τον προβληματισμό που υπάρχει για την μετακύλιση του κόστους στις οικογένειες που έχουν ήδη χρεωθεί για εγκαταστάσεις τηλεθέρμανσης. Ο κ. Μουσουρούλης, επιβεβαίωσε ότι όσοι καταναλωτές έχουν επιβαρυνθεί, δεν θα πληρώσουν εκ νέου αφού θα καλυφθεί το κόστος των εσωτερικών εργασιών, ενώ οι νέοι καταναλωτές θα πληρώσουν κατ' αναλογία το ίδιο κόστος που είχαν επωμιστεί οι πρώτοι. Σε αυτό το πλαίσιο πρότεινε τη διενέργεια συνάντησης με την Τηλεθέρμανση Μεγαλόπολης ώστε τάχιστα να προχωρήσει το ζήτημα.

Ο Περιφερειάρχης κ. Νίκας αναφερόμενος στην απόφαση της ΡΑΕ για τα δίκτυα φυσικού αερίου Πελοποννήσου, σημείωσε ότι καλύφθηκε από τις δηλώσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Χατζηδάκη στη Βουλή.

Σε ερώτηση του Περιφερειάρχη κ. Κασαπίδη για το θερμικό φορτίο της ΔΕΗ στη Πτολεμαΐδα 5, ο Δ/νων Σύμβουλος της ΔΕΗ κ. Στάσης σημείωσε ότι υπάρχουν διάφορες λύσεις προς συζήτηση.

Ο κ. Μουσουρούλης σημείωσε σχετικά με τους μη ενεργειακούς Δήμους της Δυτικής Μακεδονίας, ότι στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Χατζηδάκης απέστειλε επιστολή προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας, καταθέτοντας πρόταση για τη χρηματοδότηση του έργου «Κατασκευή δικτύου φυσικού αερίου χαμηλής και μέσης πίεσης».

Αναφορικά με το Ειδικό Μεταβατικό Πρόγραμμα, ο κ. Μουσουρούλης πρότεινε να διαρθρώνεται στους ακόλουθους Άξονες Προτεραιότητας:

ΑΠ-1: Προώθηση της Απασχόλησης των Ανέργων και των Αυτοαπασχολούμενων, καθώς και της Προσαρμοστικότητας των Εργαζομένων και των Επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της αναβάθμισης εκπαιδευτικών υποδομών.

ΑΠ-2: Αντιμετώπιση των Κοινωνικών Επιπτώσεων και Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής.

ΑΠ-3: Προετοιμασία της Οικονομικής και Παραγωγικής Διαφοροποίησης, συμπεριλαμβανομένου του Πρωτογενή Τομέα.

ΑΠ-4: Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας και προσέλκυση Επενδύσεων.

ΑΠ-5: Αναδιάρθρωση της Ενεργειακής Ταυτότητας και Εξορθολογισμός της Αξιοποίησης και Χρήσης των Περιβαλλοντικών Πόρων.

Α.Π-6: Προώθηση της Αστικής Αναζωογόνησης και της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας.

Α.Π-7: Επιστημονική και Τεχνική Στήριξη, Ωρίμανση Δράσεων.

Από την πλευρά του ΓΓ κ. Σκάλκου, σημειώθηκε ότι σχεδιάζεται μια μικρή αναθεώρηση τον Ιούνιο, ενώ το φθινόπωρο θα πραγματοποιηθεί η τελευταία μεγάλη αναθεώρηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020. Δεδομένων των μέτρων κατά του κορωνοϊού, θα πρέπει το συντομότερο δυνατόν να προταθεί το είδος, ο χρόνος και το κόστος των προτεινόμενων παρεμβάσεων. Ο ΓΓ κ. Σκάλκος υπογράμμισε ότι τα έργα των οποίων οι πόροι μπορούν να απορροφηθούν στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο παραμένουν και ενημέρωσε ότι στη συνάντηση του αρμόδιου Υφυπουργού Ανάπτυξης και

Επενδύσεων κ. Τσακίρη με τον Γενικό Διευθυντή Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Lemaître ειπώθηκε ότι δεν τίθεται θέμα για τα έργα υποδομής και ΣΔΑΜ.

Ο Περιφερειάρχης κ. Νίκας ανέφερε την πρόταση του για ωρίμανση του Επιχειρηματικού Πάρκου Μεγαλόπολης έκτασης 400 στρεμμάτων σε απάντηση της επιστολής του ΓΓ ΕΣΠΑ.

Ο κ. Μουσουρούλης σημείωσε ότι απαιτούνται καταρχήν χρήσεις γης και masterplan, ώστε μετά να προχωρήσει η εξειδίκευση σε έργα, και σε αυτό το πλαίσιο οι πόροι των ΠΕΠ καθώς και των τομεακών ΕΠ ΕΠΑΝΕΚ και ΕΜΕΠΕΡΑ 2014-2020 μπορούν να αξιοποιηθούν για ωρίμανση έργων που θα κατευθυνθούν προς χρηματοδότηση στο Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης 2021-2027.

Αναφορικά με το Πράσινο Ταμείο, ο κ. Μουσουρούλης παρουσίασε έξι νέα προγράμματα ως εξής:

1. Σχέδια Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος
2. Σχέδια Δράσης για την Κυκλική Οικονομία
3. Πρόγραμμα Ενεργειακών Κοινοτήτων
4. Πιλοτικό Πρόγραμμα Κυκλικής Διαχείρισης αστικών υγρών αποβλήτων στις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης και Φλώρινας
5. Ζώνη Καινοτομίας Δυτικής Μακεδονίας
6. Πρόγραμμα Στήριξης και Ενίσχυσης ΜμΕ

Τα πρώτα 4 προγράμματα θα έχουν ως φορείς υλοποίησης τους Δήμους των Περιφερειακών Ενοτήτων Κοζάνης και Φλώρινας (Αμυνταίου, Βελβεντού, Βοΐου, Εορδαίας Κοζάνης, Πρεσπών, Σερβίων και Φλώρινας) και το Δήμο Μεγαλόπολης της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας.

Τα μέλη της Επιτροπής χαιρέτισαν το γεγονός ότι πρώτη φορά το πράσινο ταμείο παρεμβαίνει στις λιγνιτικές περιοχές.

Ο Περιφερειάρχης κ. Νίκας επισήμανε ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου δεν είναι επιλέξιμη στη δράση 5, αν και αποτελεί την 3η από το τέλος Περιφέρεια στην Ευρώπη σε θέματα καινοτομίας. Ο κ. Μουσουρούλης πρότεινε την κατάθεση πρότασης για νέο πρόγραμμα.

Στο ζήτημα της εσωτερικής κατανομής των πόρων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, ο κ. Μουσουρούλης πρότεινε επιπλέον της κατανομής βάσει του Ειδικού Αναπτυξιακού Προγράμματος (τέλος Λιγνίτη) να χρησιμοποιηθεί πληθυσμιακό κριτήριο διότι υφίσταται μεγάλη διαφοροποίηση μεταξύ των περιφερειακών ενοτήτων.

Σχετικά με την προετοιμασία Θεσμικού Πλαισίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, ο κ. Μουσουρούλης εισήγαγε την έννοια «Ρήτρα Δίκαιης Μετάβασης» και κάλεσε τα μέλη της Επιτροπής έως τέλος Ιουνίου να προβούν σε προκαταρκτική επισκόπηση της νομοθεσίας, ιδίως ως προς πράξεις μείζονος αναπτυξιακής και κοινωνικής σημασίας και να προτείνουν ρυθμίσεις.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Περιφερειάρχης κ. Κασαπίδης αναφέρθηκε στην ανάγκη τροποποίησης νόμων όπως ο 4412/2016 και στη σημασία διαμόρφωσης ειδικού θεσμικού

πλαισίου. Επίσης, σημείωσε τη σημασία της αποκατάστασης των γαιών και την οργάνωση συνάντησης με τη ΔΕΗ για αυτό το θέμα.

Ειδικά ως προς τα επενδυτικά και φορολογικά κίνητρα, ο κ. Μουσουρούλης πρότεινε την ανάθεση της σχετικής επεξεργασίας στις αρμόδιες Διευθύνσεις των Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, οι οποίες έχουν την ευθύνη εφαρμογής των Αναπτυξιακών Νόμων της χώρας. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε στο σχέδιο πολιτικής ΣΔΑΜ ως βάση για την επεξεργασία προτάσεων συμβατών με το κοινοτικό δίκαιο και τις επιλεξιμότητες χρηματοδότησης από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.

Ο ΓΓ Οικονομικής Πολιτικής κ. Τριαντόπουλος συμφώνησε για την συνεργασία των Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών ΚΕΜΚΕ και ΓΔ Φορολογικής Πολιτικής με τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων μέσω μιας άτυπης ομάδας εργασίας.

Ο Περιφερειάρχης κ. Νίκας ανέδειξε ως πρώτο θέμα την αποκατάσταση των γαιών και σημείωσε τη σημασία του masterplan, του δημοσίου διαλόγου και της παραμονής του κριτηρίου κατανομής του τέλους λιγνίτη.

Κατόπιν των ανωτέρω, η Συντονιστική Επιτροπή αποφάσισε:

- Έγκριση της δομής του Ειδικού Αναπτυξιακού Προγράμματος.
- Έγκριση των προγραμμάτων του Πράσινου Ταμείου.
- Σχετικά με την παροχή φυσικού αερίου στην περιοχή της Μεγαλόπολης, διοργάνωση συνάντησης με συμμετοχή του Δήμου, της Περιφέρειας, της Τηλεθέρμανση Μεγαλόπολης, της ΔΕΗ και της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Ενέργειας με σκοπό την οριστική διευθέτηση του ζητήματος.
- Σχετικά με την αποκατάσταση των γαιών, οργάνωση συνάντησης με τη ΔΕΗ.
- Επεξεργασία ρυθμίσεων υπό την έννοια της «Ρήτρας Δίκαιης Μετάβασης» έως τέλος Ιουνίου.